

Ayşan GÜNEŞ KURT
Avukat Arabulucu

**TÜRK HUKUKUNDA
VERGİ MAHREMİYETİ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

MAHREMİYETİN KAVRAMSAL VE HAK OLARAK TEMELLERİ

I. MAHREMİYET KAVRAMI VE UNSURLARI.....	3
A. Mahremiyet Kavramı.....	3
B. Mahremiyet Kavramının Unsurları.....	5
1. Gizlilik.....	6
2. Sır.....	7
3. Özel Hayat.....	8
II. MAHREMİYETİN HAK OLARAK TEMELLERİ VE SINIRLARI.....	11
A. Mahremiyet Hakkı.....	11
B. Mahremiyet Hakkının Sınırları.....	14
III. MAHREMİYET HAKKINI KONU EDİNEREN DÜZENLEMELER.....	17
A. Türkiye Cumhuriyeti Anayasalarında Mahremiyet Hakkı.....	19

1. Türkiye Cumhuriyeti 1924 ve 1921 Anayasaları ve Öncesi Düzenlemelerde Mahremiyet Hakkı.....	19
2. Türkiye Cumhuriyeti 1961 Anayasasında Mahremiyet Hakkı.....	20
3. Türkiye Cumhuriyeti 1982 Anayasasında Mahremiyet Hakkı.....	21
B. Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarında Mahremiyet Hakkı.....	24
1. Bilgi Edinme Hakkı Kanunu Kapsamında Mahremiyet Hakkı.....	24
2. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Kapsamında Mahremiyet Hakkı.....	29
3. Meslek Kanunları Kapsamında Mahremiyet Hakkı.....	32
a. Avukatlık Kanunu Kapsamında Mahremiyet Hakkı.....	32
b. Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Kapsamında Mahremiyet Hakkı.....	34
C. Uluslararası Hukuk Düzenlemelerinde Mahremiyet Hakkı.....	35

İKİNCİ BÖLÜM

VERGİ MAHREMİYETİNİN ANAYASAL VE ULUSLARARASI HUKUKTAKİ TEMELLERİ

I. VERGİ MAHREMİYETİNİN ANAYASAL TEMELLERİ.....	39
A. Özel Hayatın Gizliliği Hakkı ve Vergi Mahremiyeti.....	39
B. Mülkiyet Hakkı ve Vergi Mahremiyeti.....	41
C. Hukuki Güvenlik İlkesi ve Vergi Mahremiyeti.....	45
D. Yargılamada Aleniyet İlkesi ve Vergi Mahremiyeti.....	47
E. Mükellefin Temel Hakları ve Vergi Mahremiyeti.....	50
II. VERGİ MAHREMİYETİNİN ULUSLARARASI HUKUKTAKİ TEMELLERİ.....	55
A. İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Vergi Mahremiyeti.....	55

B. Uluslararası Alanda Bilgi Değişimi Sözleşmeleri ve Vergi Mahremiyeti.....	57
C. Zorunlu İfşa Kuralları ve Vergi Mahremiyeti.....	61

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

VERGİ MAHREMİYETİNİN AMACI VE KAPSAMI

I. VERGİ MAHREMİYETİNİN AMACI.....	67
A. Verginin Kontrollü ve Etkin Şekilde Toplanması Sağlama	68
B. Ticari Rekabetin Korunmasını Sağlama	69
II. VERGİ MAHREMİYETİ KAVRAMI	71
III. VERGİ MAHREMİYETİNİN KAPSAMI.....	75
A. Vergi Mahremiyetinin Konu Yönünden Kapsamı.....	75
B. Vergi Mahremiyetinin Kişiler Yönünden Kapsamı	77
1. VUK ve AATUHK’da Yer Alan Kişiler	79
a. Vergi Muameleleri ve İncelemeleriyle Uğraşan Memurlar	79
b. Vergi Mahkemeleri, Bölge İdare Mahkemeleri ve Danıştay’da Görevli Olanlar.....	80
c. Vergi Kanunlarına Göre Kurulan Komisyonlara İştirak Edenler.....	81
d. Vergi İşlerinde Görev Alan Bilirkişiler.....	82
e. Adli ve İdari Soruşturma Yürüten Kamu Görevlileri	83
f. Bankalar.....	84
g. Kanunla Kurulmuş Meslek Kuruluşları ve 3568 Sayılı Kanun’la Kurulmuş Olan Birlik ve Meslek Odaları	84
h. Elektronik Veri Toplayan Şirketler	85
i. Köy Muhtarları ve Heyeti.....	86
2. Diğer Kanunlarda Yer Alan Kişiler	88
a. Kamu Denetçisi.....	88
b. Sayıştay Çalışanları.....	90

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
VERGİ MAHREMİYETİNİN İSTİSNALARI

I. BEYAN EDİLEN MATRAHLARIN İLAN EDİLMESİ	94
II. MALİYE BAKANLIĞINCA VERGİ VE CEZA MİKTARLARININ AÇIKLANMASI.....	97
III. ADLİ VEYA İDARİ SORUŞTURMA AMACIYLA GEREKLİ OLAN BİLGİLERİN VERİLMESİ	101
IV. BANKALARA YAPACAKLARI VERGİ TAHSİLİNE YÖNELİK BİLGİLERİN VERİLMESİ	104
V. SAHTE VE MUHTEVİYATI İTİBARIYLA YANILTICI BELGE DÜZENLEYENLERİN VEYA KULLANANLARIN MESLEK ODALARINA BİLDİRİLMESİ.....	106
VI. VERGİ LEVHASININ ALINMASI	108

BEŞİNCİ BÖLÜM
VERGİ MAHREMİYETİNİN VERGİ DENETİM
YOLLARI AÇISINDAN KAPSAM VE SINIRLARI

I. YOKLAMA KAPSAMINDA VERGİ MAHREMİYETİ.....	115
II. VERGİ İNCELEMESİ KAPSAMINDA VERGİ MAHREMİYETİ	120
III. ARAMA KAPSAMINDA VERGİ MAHREMİYETİ	130
IV. BİLGİ TOPLAMA KAPSAMINDA VERGİ MAHREMİYETİ.....	136

ALTINCI BÖLÜM
VERGİ MAHREMİYETİNİ İHLAL VE İDARENİN
SORUMLULUĞU

I. VERGİ MAHREMİYETİNİ İHLAL SUÇU	141
A. Korunan Hukuki Değer.....	141
B. Suçun Unsurları.....	143
1. Maddi Unsur.....	143

a. Hareket.....	143
b. Netice	147
c. Nedensellik Bađı.....	148
d. Fail.....	148
e. Mađdur.....	150
2. Manevi Unsur.....	151
3. Hukuka Aykırılık Unsuru	152
4. Suçun Özel Görünüő Şekilleri.....	154
5. Suçun Yaptırımını.....	155
II. İDARENİN VERĐİ MAHREMİYETİ KAPSAMINDA SORUMLULUĞU. 155	
A. İdarenin Sorumluluğu Kapsamında Açılabilircek İdari Davalar	155
1. Tam Yargı Davası.....	156
2. İptal Davası	161
SONUÇ	163
KAYNAKÇA.....	171